
Metode statistice de analiză a reconversiei profesionale*

Lector univ. dr. Consuela NECȘULESCU

Conf. univ. dr. Luminița ȘERBĂNESCU

Universitatea din Pitești

Abstract

În perioada de criză cu care se confruntă toate statele, inclusiv România, fenomenul șomajului este foarte amplu, afectând zeci de mii de oameni. **Prezentăm o analiză statistică a datelor privind cursurile de reconversie profesionale.** Datele au fost preluate din chestionarele completate de 216 persoane din zona rurală a județului Argeș. Asupra datelor structurate pe sexe, grupe de vârstă, statutul pe piața muncii și cereri de cursuri s-au utilizat o serie de indicatori statistici. Studiul este important pentru stabilirea tipurilor de cursuri de reconversie profesională aplicate în condițiile actuale ale economiei de piață.

Cuvinte cheie: persoane inactice, persoane în căutarea unui loc de muncă, șomer tânăr, șomer adult, coeficientul Gini-Struck și Herfindall, test t.

Articolul realizează o perspectivă teoretică asupra pieței muncii și șomajului din județul Argeș. Sunt elemente care intervin în reglarea raportului cerere-ofertă, cu tipologiile sale, cauzele, efectele, de regulă cu impact negativ asupra personalității indivizilor, familiei și a societății în general. Se analizează evoluția numărului de șomeri, structura profesională a acestora, pe vârste și sexe, cât și măsurile de reconversie profesională.

Este cunoscut că șomajul - fenomen social complex, a avut și are efecte psihosociale multiple, cu o amploare foarte mare în ultimii ani. Creșterea numărului de șomeri în plan mondial a focalizat atenția Uniunii Europene asupra problematicei forței de muncă. Consiliul European a abordat cu regularitate problematica ocupării forței de muncă (Amsterdam 1997, Lisabona - luna martie 2000, Stockholm - martie 2001, Lisabona - februarie 2005, Bruxelles 2010), conturând o *Strategie europeană de ocupare a forței de muncă*. Strategia având ca scop combaterea șomajului la nivelul Uniunii Europene a fost concepută ca instrument principal de trasare și coordonare

* Metode utilizate în **Studiul elaborat la persoanele din zona rurală a județului Argeș.**

a priorităților comunitare în această direcție, priorități adresate de fiecare stat membru în parte. Rolul strategiei a fost și este de a coordona, la nivel comunitar, politicile de ocupare ale statelor membre. [1]

La data de 26 Martie 2010, la Bruxelles, Consiliul European a discutat noua strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică a U.E. - „*Europa 2020: o nouă strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică*”. Consiliul a convenit asupra principalelor elemente, inclusiv obiectivele cheie care orientează punerea în aplicare și modalitățile de monitorizare și îmbunătățire a strategiei. A fost aprobat ca obiectiv principal, atingerea la rata de ocupare a forței de muncă de 75% pentru femeile și bărbații cu vârste cuprinse între 20 și 64 ani, inclusiv a unei participări sporite a tinerilor, a lucrătorilor în vârstă și mai puțin calificați și unei mai bune integrări a migranților legali. [2]

Reconversia profesională frecventă și creșterea mobilității teritoriale a forței de muncă reprezintă două condiții necesare pentru reducerea șomajului structural, a șomajului cauzat de inadecvarea calitativă între cerere și ofertă pe piața forței de muncă.

S-a considerat oportună analiza principalelor măsuri active adoptate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM), în scopul prevenirii și combaterii șomajului, precum și în vederea reinsertiei șomerilor pe piața muncii.

Derularea programelor de formare au fost orientate către creșterea accesului pe piața muncii prin ridicarea nivelului de competențe profesionale și facilitarea încadrării în muncă în concordanță cu tendințele pieței forței de muncă. Dezvoltarea și promovarea spiritului antreprenorial în rândul șomerilor se poate realiza prin stimularea persoanelor în căutarea unui loc de muncă, pentru începerea unei activități independente sau inițierea de afaceri, în vederea creșterii gradului de ocupare a forței de muncă și dezvoltării economiei locale.

Obiectivele principale ale formării profesionale:

- Obținerea unei calificări profesionale
- Adaptarea salariatului la cerințele postului sau ale locului de muncă
- Actualizarea cunoștințelor
- Reconversia profesională determinate de restructurări socio-economice
- Dobândirea unor cunoștințe avansate, a unor metode și procedee moderne necesare pentru realizarea activităților profesionale.

Cursurile agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă (gratuite) s-au adresat doar șomerilor înregistrați. Rata de participare la cursurile de formare diferă de la un județ la altul, în funcție de structura șomajului și numărul de șomeri înregistrați în baza de date a AJOFM.

Studiul de caz s-a realizat pe un lot de persoane care au furnizat date pe un chestionar privind statutul lor actual în piața muncii și interesul pentru înscrierea la cursurile de reconversie profesională oferite.

Analiza lotului a început cu o repartitie a persoanelor chestionate pe baza cărora s-a determinat structura pe grupe de vârstă și sexe, precum și coeficienții de concentrare-diversificare

Distribuția persoanelor chestionate în funcție de vârstă și sexe

Sexe	Vârstă						Total
	Sub 25	25 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 55	Peste 55	
Număr persoane							
Total	26	21	74	81	9	5	216
B	11	7	23	37	8	4	90
F	15	14	51	44	1	1	126
%							
B	42,31	33,33	31,08	45,68	88,89	80,00	41,67
F	57,69	66,67	68,92	54,32	11,11	20,00	58,33
Coeficienții de concentrare - diversificare							
H-H [3]	0,5118	0,5556	0,5716	0,5037	0,8025	0,6800	
G-S [3]	0,1538	0,3333	0,3784	0,0864	0,7778	0,6000	

Sursa: Chestionare AJOFM/2012

Din numărul persoanelor chestionate, 58,33% (126) sunt femeii și 41,67% (90) sunt bărbații, rezultând că femeile au fost mai interesate de cursurile de reconversie oferite decât bărbații (diferența fiind semnificativă din punct de vedere statistic $p = 0,008094$).

Vârsta medie și deviația standard a persoanelor a fost de $38 \pm 9,28$ ani (medie reprezentativă pentru lotul analizat – coeficientul de omogenitate fiind 24,42%). Jumătate din persoanele chestionate au vârsta sub 39 ani. Cele mai multe persoane care au prezentat un interes față de cursurile de reconversie erau în vârstă de 39 ani.

Un interes ridicat pentru cursurile de reconversie l-au avut persoanele chestionate cu vârsta cuprinsă între 30 și 50 ani, grupe de vârstă cu cele mai ridicate ponderi în totalul persoanelor chestionate: pentru grupa de vârstă 31 - 40 ani 34,26% (74 persoane chestionate) și respectiv 81% (81 persoane chestionate) pentru grupa de vârstă 41-50 ani. Cel mai redus interes îl manifestă subiecții cu vârsta peste 55 ani, având o pondere de 2,31% (5 persoane chestionate).

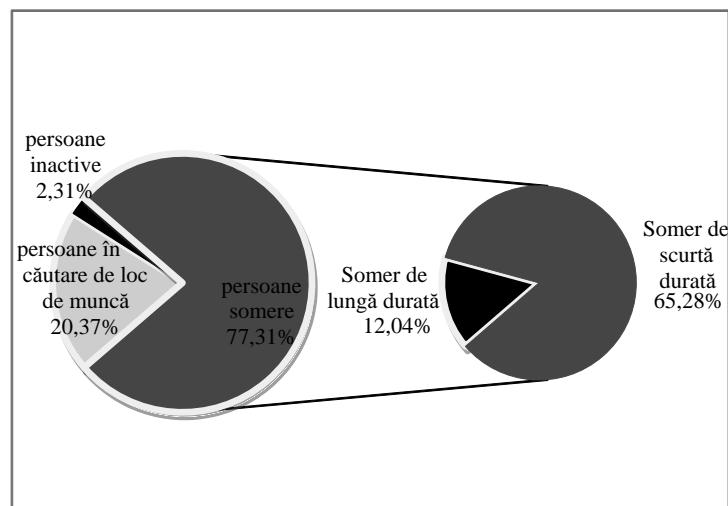
Până la vârsta de 50 ani, femeile au deținut o pondere mai mare decât a bărbaților (ponderea femeilor fiind cuprinsă între 54,32% pentru grupa de vârstă 41 - 50 ani și 68,92% pentru grupa de vârstă 31 - 40 ani față de ponderea bărbaților cuprinsă între 31,08% pentru grupa 31 - 40 ani și 45,68%

pentru grupa de vârstă 41 - 50 ani). Diferența între ponderea femeilor și cea a bărbaților cu vârsta mai mică de 50 ani este semnificativă din punct de vedere statistic, $p = 0,021 < \text{pragul de semnificație} = 0,05$ – testul t.

După vârsta de 50 ani ponderea femeilor scade foarte mult în raport cu cea a bărbaților (ponderea femeilor ajunge la 11,11% pentru grupa de vârstă 51 - 55 ani, iar cea a bărbaților pentru aceeași grupă de vârstă - 88,89%).

Structura persoanelor chestionate în funcție de statutul actual pe piața muncii s-a realizat în continuare. Au fost grupați în: persoane în căutarea unui loc de muncă, persoane inactivе și șomeri de lungă și scurtă durată.

Ponderea persoanelor chestionate după statutul actual pe piața muncii

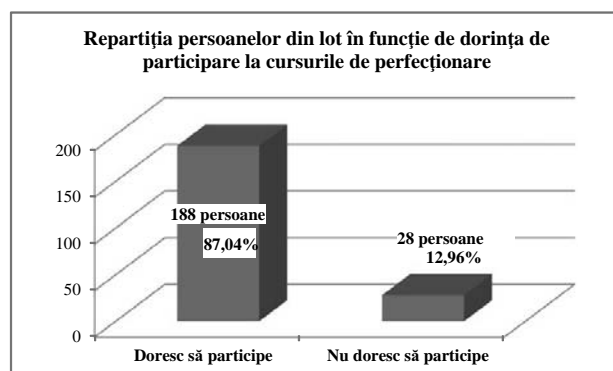


Sursa: Chestionare AJOFM, 2012

Persoanele în căutarea unui loc de muncă a fost de 20,37% (44 persoane) din totalul persoanelor chestionate, iar cele inactivе doar 2,31% (5 persoane). Șomerii chestionați dețin ponderea cea mai mare în totalul persoanelor chestionate (77,31% - 167 persoane). Persoanele respective au fost grupați în șomeri de lungă durată cu o pondere de 15,57% în totalul șomerilor chestionați, de 12,04% în totalul persoanelor chestionate (26 persoane); și șomeri aflați în perioada de scurtă durată cu o pondere de 84,43% în totalul șomerilor chestionați și de 65,28% în totalul persoanelor chestionate (141 persoane).

Din totalul șomerilor de scurtă durată a fost un singur șomer tânăr (vârsta ≤ 25 ani) restul de 167 persoane fiind șomeri adulți (vârsta > 25 ani).

Din chestionarele analizate s-a realizat repartitia persoanelor în funcție de dorința de participare la cursurile de perfecționare, iar pentru fiecare grupă s-au repartizat subiecții pe categorii de vârstă și sexe.



Sursa: Chestionare AJOFM, 2012

188 persoane (87,04%), din numărul studiat, au dorit să participe la cursurile de reconversie profesională desfășurate.

Repartitia persoanelor din lotul analizat în funcție de dorința de participare la cursurile de reconversie profesională și vârstă

		Vârsta					Total	
		Sub 25	25 – 30	31 – 40	41 – 50	51 – 55		Peste 55
Număr persoane								
Total		26	21	74	81	9	5	216
doresc să particip	Total	22	20	64	71	8	3	188
	B	8	-	-	-	-	-	8
	F	14	20	64	71	8	3	180
nu doresc să particip	Total	4	1	10	10	1	2	28
	B	1	-	-	-	-	-	1
	F	3	1	10	10	1	2	27
%								
doresc să particip		84,62	95,24	86,49	87,65	88,89	60,00	87,04
nu doresc să particip		15,38	4,76	13,51	12,35	11,11	40,00	12,96

Sursa: Chestionare AJOFM, 2012

Majoritatea persoanelor chestionate participante la cursurile de reconversie profesională aveau vârsta cuprinsă între 30 și 50 de ani (135 persoane – 71,81%), fiind femei, ceea ce dovedește un interes redus al bărbaților pentru aceste cursuri.

Au fost opt bărbații cu vârsta mai mică de 25 ani, adică 4,26% din cele 188 persoane care au dorit să urmeze cursurile de reconversie profesională.

Din cele 5 persoane inactive doar una nu este interesată să participe la cursurile de reconversie profesională. 93,18% (41 persoane) din persoanele în căutarea unui loc de muncă își manifestă interesul de a participa la cursurile de reconversie profesională. Cea mai mare parte a șomerilor, 85,63% (143 persoane), doresc să participe la cursurile de reconversie profesională.

Din cei 188 subiecți care au dorit să participe la cursurile de reconversie profesională s-a determinat numărul persoanelor care au ales un anumit curs

Repartiția persoanelor care doresc să participe la cursurile de reconversie profesională în funcție de cursul dorit

	Lucrător în comerț	Îngrijitor bătrâni la domiciliu	Instalator	zidar	Dulgher, tâmplar, parchetar	Frizer	Bucătar	Confecționar tâmplărie din aluminiu și mase plastice	Instalator instalații de încălzire	Agent curățenie	Morărit și panificație	Brutar, patiser,	Preparator produse din lapte	Administrator imobile	Administrator pensiune turistică	Lucrător social	Alte cursuri
Nr. persoane	52	14	7	9	9	30	13	1	3	2	0	10	4	7	8	5	14
%	27,66	7,45	3,72	4,79	4,79	15,96	6,91	0,53	1,60	1,06	0,00	5,32	2,13	3,72	4,26	2,66	7,45

Sursa: Chestionare AJOFM, 2012

Cursurile de lucrător în comerț au fost solicitate de 52 persoane (27,66% din cele 188 persoane), urmate de cursurile pentru - 30 persoane (15,96% din cele 188 persoane). Al treilea loc este ocupat de cursurile pentru îngrijitor bătrâni la domiciliu, curs solicitat de 14 persoane (7,45%). Pentru cursurile de bucătar au optat 13 persoane (15,96%). Cel mai puțin căutate sunt cursurile de confecționar tâmplărie din aluminiu și mase plastice pentru care a optat doar o singură persoană și de agent curățenie (2 solicitări). Pentru cursurile de morărit și panificație nu a optat nicio persoană.

Ordinea meseriilor solicitate de agenții economici

Ordinea meseriilor solicitate de agenții economici		Nr. persoane care solicită cursurile
1.	lucrător în comerț	52
2.	brutar, patiser, produse făinoase	10
3.	frizer	30
4.	preparator produse din lapte	4
5.	lucrător morărit și panificație	-
6.	bucătar	13
7.	îngrijitor bătrâni la domiciliu	14

Sursa: AJOFM 2012

Rezultă că pe primul loc atât în solicitările agenților economici, cât și în cele ale subiecților din lotul analizat se găsește opțiunea pentru „lucrător în comerț” în schimb meseria de „frizer” se găsește pe cel de-al doilea loc în opțiunea celor care doresc să urmeze cursurile de reconversie profesională și în continuare solicitările agenților economici.

Concluzii

În urma analizei statistice efectuate a rezultat că persoanele fără loc de muncă din zona rurală a județului Argeș sunt interesate de schimbarea și/sau perfecționarea pregătirii în diferite domenii de activitate. Printre cele mai solicitate domenii de către persoanele din lotul analizat, sunt: lucrător în comerț și frizer. Există o oarecare neconcordanță între cererea de cursuri de reconversie profesională și ofertele de locuri de muncă ale agențiilor economice. Studiul respectiv poate fi extins, după opinia noastră, pentru realizarea unei analize statistice la nivelul întregii țări.

Bibliografie

- [1] <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=101&langId=ro>
[2] http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/eu2020/em0028_ro.htm
- Săvoiu Gh., Crăciuneanu V., Țaicu M., (2010), *O nouă metodă de analiză statistică de concentrare sau diversificarea piețelor*, **Revista Română de Statistică** nr.2/2010
- Anghelache, C., (2012), *România 2011, The economic crisis caught*, Economic Publishing House, Bucharest.
- Atanasković, N., Jaško O., Čudanov, M., (2011), *Models of primary health financing reform*, Economic themes, 1, pp 83-95 <http://www.eknfak.ni.ac.rs/Ekonomske-teme/et2011-1.pdf>
- Ford, Martin R. (2009), *The Lights in the Tunnel: Automation, Accelerating Technology and the Economy of the Future*, Acculant Publishing, ISBN 978-1448659814. (e-book available free online.)
- Săvoiu G., Manea C., Simoni S., (2008), *The Demographic, Sociological and Geographical Profile. The Role of the Profile Method in Contemporary Management* Nicolae Bălcescu Academy Publishing House, Sibiu, , pag. 185-199
- Săvoiu, G., (2004), *Applied statistics in the economic and social*, Independența Economică Publishing House, Pitești.